

Aanvulling beschrijvingsbrief

43ste jaarlijkse algemene vergadering
(83ste algemene vergadering)

Bij het hoofdbestuur zijn tot en met 26 maart 1990 op de beschrijvingsbrief voor de 43ste jaarlijkse algemene vergadering (te houden op 18 en 19 mei 1990 in de Buitensociëteit te Zwolle) - gepubliceerd in het jaarnummer van Vrijheid en Democratie - 74 moties c.q. amendementen binnengekomen die in deze aanvulling nader worden vermeld.

De vergadering zal beginnen op: vrijdagmiddag om 14.00 uur
vrijdagavond om 19.30 uur
zaterdagmorgen om 9.30 uur
zaterdagmiddag om 14.00 uur

AGENDAPUNT 3

Kandidaatstelling leden en plv. leden Commissie van Beroep

Tot en met 26 maart 1990 zijn er geen namen van overige kandidaten, gesteld door de ledenvergaderingen van de afdelingen, ter kennis gebracht van de algemeen secretaris. Dit houdt in dat de door het hoofdbestuur gestelde kandidaten tijdens de algemene vergadering door de voorzitter worden benoemd verklaard (art. 73 hr.).

AGENDAPUNT 4

Kandidaatstelling leden en plv. leden commissie van drie leden ter voorlichting van de algemene vergadering bij de behandeling van de rekening en verantwoording van de penningmeester op 1990

Tot en met 26 maart 1990 is er één naam van een overige kandidaat gesteld door de ledenvergadering van de afdeling Bergen op Zoom, ter kennis gebracht van de algemeen secretaris. Dit houdt in dat een stemming noodzakelijk is die de procedure volgt zoals neergelegd is in artikel 75 hr. „Stemming over personen voor de gelijktijdige vervulling van meer dan één plaats”. De overige kandidaat is de heer M.J.M. van den Hoogen te Roosendaal.

Korte levensbeschrijving:

Boudewijndonk 13 te Roosendaal; 14-05-1922; oud-districtsdirecteur van Gend en Loos voor de Baronie, Zuid-Hollandse eilanden en West Brabant en Zeeland; vzw. afd. Haven en Transport v.d. Ver. Hoger Personeel, Houten; vzw. Ver. Hoger Personeel Nedlloyd-groep; 1975-1976: bestuurslid van de afdeling Roosendaal; 1977-1980: vice-voorzitter van de afdeling Roosendaal; 1981-1990: voorzitter van de afdeling Roosendaal; 1980-1990: penningmeester van de kamercentrale Tilburg; is bestuurslid geweest van de provinciale centrale tijdens de provinciale statenverkiezingen 1986.

AGENDAPUNT 9b

Periodieke verkiezing leden van het hoofdbestuur

Bericht is ontvangen van de heer H. J. G. Evenhuis te Amsterdam dat hij zich terugtrekt als kandidaat voor het lidmaatschap van het hoofdbestuur. De stemming voor drie secretarissen voor de organisatie zal - naar de huidige stand van zaken - plaatsvinden tussen tien kandidaten.

AGENDAPUNT 9c

Kandidaatstelling van een lid van de VVD jonger dan 30 jaar

Tot en met 26 maart 1990 zijn er geen namen van overige kandidaten, gesteld door de ledenvergaderingen van de afdelingen, ter kennis gebracht van de algemeen secretaris. Dit houdt in dat de door het hoofdbestuur gestelde kandidaat tijdens de algemene vergadering door de voorzitter wordt benoemd (art. 73 hr.).

1. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan

Tekst:

„Gedachtenwisseling” vervangen door „Vaststelling”.

Toelichting:

Het verenigingsplan is van groot belang voor de VVD in de jaren negentig. Een dergelijk plan moet bekrachtigd worden door het hoogste orgaan binnen de partij: de algemene vergadering. Het mag niet zo zijn dat de algemene vergadering slechts van gedachten kan wisselen over een voor de toekomst van de partij uiterst belangrijk document. Of zoals het hoofdbestuur het formuleert in het Ten Geleide bij het verenigingsplan: Het antwoord komt van de leden zelf!

Advies hoofdbestuur:

Het is niet de bedoeling dat de discussie over het Verenigingsplan een vrijblijvend karakter heeft. Het hoofdbestuur heeft het plan opgesteld, gehoord de discussie in de partijraad. De algemene vergadering zal, als hoogste orgaan van de VVD uiteindelijk haar goedkeuring aan het plan moeten hechten en kan daarbij uitspreken het met bepaalde onderdelen niet eens te zijn. Het hoofdbestuur stelt zich voor het plan onderdeelsgewijs in de algemene vergadering te behandelen. De uitspraken van de algemene vergadering over de moties en amendementen alsmede toezeggingen van de kant van het hoofdbestuur zullen worden verwerkt als aanvulling van het Verenigingsplan.

2. Motie: kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan

Tekst:

De leden van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 in Zwolle, overwegende,
- dat de organisatie van de partij *alle* leden aangaat;
- dat het Verenigingsplan handelt over diverse aspecten van de partijorganisatie;
- dat het Verenigingsplan niet uitsluitend onderwerp van gedachtenwisseling kan zijn;
- dat het Verenigingsplan vele onderwerpen bevat, die besluitvorming behoeven;
besluiten het Verenigingsplan onderdeelsgewijs te behandelen met de mogelijkheid van vaststelling of verwerping en dragen het hoofdbestuur van de VVD op hiertoe voorbereidingen te treffen en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Het kan niet zo zijn, dat de algemene vergadering als hoogste besluitvormend orgaan in de partij slechts bij gedachtenwisselingen over voor haar wezenlijke materie wordt betrokken.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 1.

3. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle stelt vast dat het Verenigingsplan zoals door het hoofdbestuur gepresenteerd en ter behandeling voorgelegd bij agendapunt 4c een *voorstel* is aan de algemene vergadering in de zin van artikel 21.3 van de statuten van de VVD, hetgeen inhoudt dat besluitvorming plaatsvindt mede op grond van ingediende amendementen en moties, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

De inhoud van het Verenigingsplan is op enkele punten een wijziging van verenigingsbeleid. In dit verband is het noodzakelijk dat er uitspraken ten aanzien van die punten worden gedaan door

de algemene vergadering (en niet alleen door de partijraad). Onder het agendapunt *gedachtenwisseling* kan de discussie hierbij veel te vrijblijvend zijn. Vaststelling van de status van de discussie vooraf is dus noodzakelijk. Het hoofdbestuur gaat (ook in de verdere inhoud van de beschrijvingsbrief) er te veel vanuit dat alles al besloten is. Het zou toch bevreemden indien we als leden wel over de financiering van het plan (agendapunt e) maar niet over het plan zelf kunnen besluiten.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 1.

4. Motie: kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan

Tekst:

De leden van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle, zijn van mening

1. dat toekomstige langere termijnvisies in globale termen gesteld dienen te zijn;
2. dat telkens 2 jaren voor de geplande start van de behandeling van het eerstvolgend verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer een langere termijnvisie door de algemene vergadering wordt vastgesteld;
3. dat van de besluiten van de algemene vergadering inzake het Liberaal Bestek '90 en toekomstige langere termijnvisies verslagen worden gepubliceerd, die als richtsnoer zullen dienen voor het opstellen van eerstvolgende verkiezingsprogramma's;
4. dat detailleringen thuis horen in verkiezingsprogramma's en in deelnota's;
5. dat de tijdsruimten tussen langere termijnvisie en verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer benut kunnen worden voor politieke deelcongressen.

Toelichting:

1. de politieke discussie in de partij kan op deze wijze beter gestructureerd worden met als belangrijkste kenmerk het „haasje-over”-systeem;
2. de afstemming van korte termijnbeleid en langere termijnvisie wordt verbeterd;
3. hiermee wordt de motie van de kamercentrale Gelderland inzake politieke algemene vergaderingen concreetiseerd. Het verdient aanbeveling om één lid van het hoofdbestuur te belasten met het voorbereiden van politieke (onderdelen van) algemene vergaderingen.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur meent met de voorgestelde procedures aan de intentie van de moties te voldoen. Na de algemene vergadering zal de in het Verenigingsplan genoemde „werkgroep hoofdlijnen” worden ingesteld die een liberale visie in globale zin zal opstellen die de partij in het voorjaar 1992 kan behandelen. Daarna gaat de commissie Verkiezingsprogramma aan het werk.

5. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle overwegend,
- dat de laatste jaren vele liberale uitgangspunten gemeengoed zijn geworden;
- dat daardoor de identiteit van de VVD minder duidelijk is geworden;
- dat het mede daardoor noodzakelijk wordt over te gaan tot een brede herbezinning over het toepassen van de

liberale uitgangspunten;
- dat nieuwe toepassingen van uitgangspunten dient te worden geformuleerd, om mede een juiste profilering weer mogelijk te maken;
- dat de plannen van het hoofdbestuur om de komende jaren vele themacongressen te houden op zich nuttig kunnen zijn, maar dat dit niet volstaat om de eerder genoemde toepassingen te (her)formuleren;
- dat dit op korte termijn wel noodzakelijk is,
roept het hoofdbestuur op om op *korte termijn* de voorwaarden te scheppen waardoor de partij kan komen tot herbezinning over het toepassen van de liberale uitgangspunten, waarbij de partij in al haar geleidingen betrokken is, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 4.

6. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 1.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- dat bij uitvoering van de plannen ten aanzien van 3 themacongressen per jaar, deze door de kamercentrales moeten worden georganiseerd, en inhoudelijk moeten worden voorbereid;
- dat bij de paragraaf over de financiële middelen slechts de deelnemers en de kamercentrales worden genoemd als financieringsbronnen; overwegend,
- dat het initiëren van beleidsdiscussies, welke kennelijk de gehele partij aangaan, een taak dient te zijn van het hoofdbestuur, en dat dus de inhoudelijke voorbereiding van een dergelijke beleidsdiscussie niet kan worden overgelaten aan een individuele kamercentrale;
- dat het aantal congressen per jaar nu op minstens 5 komt, hetgeen kan leiden tot congres-moeheid (met alle gevolgen van dien); spreekt als haar mening uit;
- dat hierdoor de financiële lasten van de kamercentrales te hoog worden;
- dat het aantal congressen per jaar te hoog is;
- dat de kosten van de organisatie en voorbereiding ten laste van de begroting van het hoofdbestuur komen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:

Aan de kamercentrales zal een financiële tegemoetkoming van f 1.000,— per themacongres worden verstrekt zoals dat ook in het verleden bij door de kamercentrales georganiseerde themacongressen het geval was. Het hoofdbestuur meent dat er grote behoefte is aan inhoudelijke discussie in de partij en wil in elk geval streven naar het in het Verenigingsplan genoemde aantal.

7. Amendement: afdeling Bussum en tevens ingediend door afdeling Laren/Blaricum

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 1.0)

Tekst:

De 43ste jaarlijkse algemene vergadering van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, bijeen te Zwolle op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 1990 besluit als volgt:

toevoegen:

I Subparagraaf 1.2.1 van het verenigingsplan wordt vernummerd tot 1.2.1.B; aan paragraaf 1.2 wordt een nieuwe subparagraaf toegevoegd, genummerd 1.2.1.A;

II De tekst van subparagraaf 1.2.1.A luidt als volgt:

Het zo spoedig mogelijk houden van een extra algemene vergadering ter bespreking van een door de Teldersstichting op te stellen pre-advies getiteld „Het liberalisme als maatschappelijk beginsel van de VVD en de daaruit voortvloeiende politieke koers”. De uitkomsten van deze extra algemene vergadering vormen het kader voor de te houden themacongressen.

Toelichting:

De VVD bevindt zich thans in de hoek, waar de klappen vallen; deze situatie is vooral het gevolg van de onduidelijkheid, welke binnen de partij bestaat over de liberale beginselen en de politieke koers, welke daaruit dient voort te vloeien. In bijgaand amendement wordt daarom om een extra algemene vergadering gevraagd, gewijd aan het uitzetten van een aansprekende politieke koers, gekoppeld aan inspirerende beginselen. Deze extra algemene vergadering zal als kapstok dienen voor de door het hoofdbestuur voorgestelde themacongressen. Tijdens het congres zou het liberalisme centraal moeten staan, waarbij iedere burger enerzijds het recht heeft in vrijheid over zichzelf te beschikken en anderzijds het recht heeft zich naar aard en aanleg te ontplooiën. In deze visie zal de overheid zich terughoudend moeten opstellen, ten einde zoveel mogelijk ruimte te laten voor zelfbeschikking en moeten interveniëren ten einde ontplooiingsmogelijkheden te scheppen.

De praktische politieke koers van de VVD dient gericht te zijn op een optimale verwezenlijking van het liberale uitgangspunt van de VVD, maar geeft tevens antwoord op de vraag in hoeverre met andere politieke partijen kan worden samengewerkt. Bij het zoeken naar samenwerking dient geen van de democratische politieke stromingen op voorhand te worden uitgesloten; het dragen van regeringsverantwoordelijkheid is geen doel op zichzelf.

Het liberalisme schrijft voor, dat immateriële vraagstukken eveneens worden opgepakt.

Het liberalisme impliceert een klein, maar hoogwaardig overheidsapparaat. Het vervullen van overheidsstaken dient in het teken te staan van democratisering en decentralisatie. Waar mogelijk dient de invloed van de volksvertegenwoordiging te worden vergroot. Territoriale en functionele decentralisatie dienen beide te worden bevorderd. Alle gesubsidieerde instellingen, welke taken verrichten op de verschillende terreinen van overheidszorg, dienen ongeacht hun godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslagen, volledig te worden gedemocratiseerd.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 4.

8. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 1.0)

Tekst:

1.2.4 toevoegen tussen „bijdragen” en „vanuit...”
„, die de financiële draagkracht niet te bovengaan,”

Toelichting:

De interne discussie mag geen onredelijke aanslag doen op de financiën van de centrales.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur gaat uit van een bijdrage in redelijkheid op basis van draagkracht van de kamercentrales.

9. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 1.0)

Tekst:

1.2.4 schrappen: „- eigen bijdragen van de deelnemers ... met geringe draagkracht”.

Toelichting:

De deelname van leden aan de interne discussie mag op generlei wijze worden belemmerd en zeer zeker niet door het vragen van een bijdrage boven de normale vergoeding voor voeding en eventueel overnachting. Er wordt vanuit gegaan dat hier geen sprake is van het afwimpelen van kosten door het hoofdbestuur op de leden.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur gaat uit van een individuele bijdrage die zo laag mogelijk dient te zijn.

10. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 1.0)

Tekst:
1.2.4 toevoegen: „- bijdragen van het hoofdbestuur voorzover de kosten de financiële draagkracht van betrokken kamercentrale(s) te boven gaan.”

Toelichting:

De interne discussie is een zeer belangrijk en wezenlijk onderdeel van het verenigingsplan. Een onderdeel dat niet belemmerd mag worden door de, eventuele, beperkte draagkracht van de centrale die het discussie-onderdeel organiseert. Daartoe is een bijdrage door het hoofdbestuur in een aantal gevallen nodig.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 8.

11. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 3.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle, constaterend,

- dat de aanbeveling van het hoofdbestuur onder punt 3.2.2 en 6.2.4 uit het verenigingsplan,
- dat de leden van de verkiezingsraad hun taak gericht uitvoeren met een opdracht van de algemene vergadering van de kamercentrale die ze vertegenwoordigen;
- dat de leden van de partijraad zonder last of ruggespraak voor een periode van drie jaar worden benoemd, en daardoor een meer vrije houding kunnen aannemen ten aanzien van de standpunten van de centrale vergadering van de kamercentrale;
- dat op dit moment de landelijke algemene vergadering slechts met 2/3 een voorstel van de verkiezingsraad kan wijzigen;
- dat in het voorstel van het hoofdbestuur de partijraad in deze slechts adviseert;

sprekt als haar mening uit, dat binnen de door het hoofdbestuur voorgestelde procedure, de landelijke algemene vergadering met gewone meerderheid wijzigingen kan aanbrengen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

De kamercentrale Den Helder juicht de voorstellen van het hoofdbestuur toe daar waar die een omgekeerde procedure ten aanzien van kandidaatstelling bepleiten. Het democratisch gehalte van de uiteindelijk vastgestelde lijst dient echter niet in gevaar te komen. Een combinatie van het door het hoofdbestuur voorgestelde en deze motie bereikt een optimaal effect. De meest ter zake kundigen komen als eerste met een afgewogen advies, maar de leden beslissen uiteindelijk.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur deelt de zienswijze van de kamercentrale Den Helder, zoals ook verwoord is in het concept-reglement TK. De constateringen wekken overigens de indruk dat de kamercentrale Den Helder vast wil houden aan de verkiezingsraad.

12. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 3.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de aanbeveling van het hoofdbestuur onder punt 3.2.5 uit het verenigingsplan;
- dat het hoofdbestuur voornemens is organisatorische maatregelen te treffen ten aanzien van de begeleiding van kamerleden;

overwegend,

- dat tot op heden juist bij onze partij er te weinig structureel gedaan wordt aan begeleiding van politici en bestuurders (op nog meer niveaus) tijdens en na hun actieve politieke loopbaan;
- dat de behoefte aan dergelijke maatregelen op de andere niveaus ook dringend nodig is;

verzoekt het hoofdbestuur om,

1. bij de samenstelling van het pakket maatregelen rekening te houden met

de mogelijkheid deze maatregelen ook op provinciaal niveau te gebruiken;

2. de door haar genomen maatregelen als totaalplan aan alle geleidingen van de partij kenbaar te maken zodat zij daar gebruik van kunnen maken; en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Bevordert duidelijkheid en is zo meer ten dienste van het algemeen nut in de partij.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur zal aan het verzoek van de kamercentrale Den Helder voldoen. T.z.t. zullen in de thans vigerende reglementen zoveel als doenlijk de uitgangspunten van het concept TK worden verwerkt.

13. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 3.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de aanbevelingen bij hoofdstuk 3, overwegend,
- dat er onder de leden van de VVD veel deskundigheid aanwezig moet zijn die niet of te weinig wordt gebruikt;
- dat er in het verleden wel eens sprake geweest is van het opzetten van een deskundigenbank, hetgeen nooit goed van de grond is gekomen;
- dat een deskundigenbank niet alleen nuttig kan zijn voor de landelijke politiek, maar ook voor regionale en lokale VVD-instanties;
- dat een goede (lieft geautomatiseerde) archivering van een dergelijke deskundigenbank noodzakelijk is, overwegend,
- dat binnen de Organisatie Vrouwen in de VVD en de Vereniging van Staten- en Raadsleden een (verouderd) bestand bestaat;

roept het hoofdbestuur op, zo snel mogelijk over te gaan tot het inrichten van een dergelijke deskundigenbank, en aldus voortvarend de deskundigheid vanuit onze partij te mobiliseren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Sprekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur wil bevorderen dat een deskundigenbank tot stand komt, maar aan de werkzaamheden van opzet en bijhouden van zo'n bank zijn kosten verbonden. Een uitbreiding van het algemeen secretariaat is nl. dan noodzakelijk.

14. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 4.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de aanbeveling van het hoofdbestuur onder punt 4.2.5 uit het verenigingsplan;
- dat in de voorstellen van het hoofdbestuur sprake is van het krachtig ter hand nemen van de mediatraining; overwegend,
- dat een belangrijk deel van de beeldvorming over de VVD ontstaat via de media, en dat het met name de landelijk functionerende politici en bestuursleden zijn die via de media naar buiten treden, verzoekt het hoofdbestuur,
- op korte termijn een pakket aanbevelingen te ontwikkelen voor een ieder die met media te maken kan krijgen; en spreekt als haar mening uit,
- dat die leden van de partij die landelijk, of politiek, of bestuurlijk met de media te maken kunnen krijgen, zeer dringend verzocht wordt aan dergelijke aanbevelingen (waaronder een cursus mediatraining) gehoor te geven;
- dat het zich conformeren aan deze aanbevelingen één van de aspecten is die moet meewegen bij het samenstellen van de advieslijst kandidaatstelling nieuwe stijl door het hoofdbestuur,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Mondeling.

Advies hoofdbestuur:

Ook inzake dit voorstel geldt dat het haalbaar is, mits de algemene vergadering de noodzakelijke middelen voert.

15. Motie: afdeling Maassluis
Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 4.0)

Tekst:

Achter „bestand” onder 4.2.6 toevoegen: „waaruit in eerste instantie zal worden geput”.

Toelichting:

In het verleden is ook een soortgelijk bestand (databank) met dezelfde bedoeling opgebouwd. Van dat bestand is echter niet of nauwelijks gebruik gemaakt, hetgeen tot frustratie van betrokkene(n) heeft geleid en vervolgens tot vervreemding.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 13.

16. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 4.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de beschouwing en aanbevelingen in hoofdstuk 4 uit het verenigingsplan, overwegend,
- dat het noodzakelijk is dat meer en meer leden van onze partij deel nemen aan de vele cursussen die er worden verzorgd;
- dat de kosten voor deelname aan met name topcursussen zo hoog zijn dat die kosten een self-selective criterium kunnen zijn voor deelname;
- dat het bezit van voldoende financiële middelen van de potentiële deelnemer (dan wel van de afdeling of centrale waar dit lid vandaan komt) geen criterium mag zijn voor deelname aan een dergelijke cursus;

verzoekt het hoofdbestuur,

- op korte termijn met concrete voorstellen te komen om aan bovenstaande bezwaren tegemoet te komen;
- de voorstellen voor te leggen aan de LCV;

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Sprekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur zegt toe de hoogte van de cursusgeldten te bezien en zo mogelijk met voorstellen ter zake te komen.

17. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 5.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de beschouwingen en aanbevelingen van het hoofdbestuur onder punt 5 uit het verenigingsplan;
- dat het hoofdbestuur terecht vele maatregelen voornemens is uit te voeren omtrent de communicatie met de leden;
- dat maatregelen die voorzien in een verbetering van de communicatie van beneden naar boven ontbreken; overwegend,
- dat een juiste communicatie altijd bestaat uit minimaal een lijn van beneden naar boven, en een lijn van boven naar beneden, verzoekt het hoofdbestuur een dergelijke maatregelen te treffen en aan de leden kenbaar te maken, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Niet kan worden volstaan met de opmerking dat het de leden zelf dienen te zijn die voorzien in de communicatie van beneden naar boven. Het hoofdbestuur kan in deze wel degelijk voorwaarden-scheppend bezig zijn. Te denken valt

bijvoorbeeld aan de bereikbaarheid van aanspreekpunten, uitnodigend beleid om van beneden naar boven te communiceren (snelle adequate reactie) etc.

Advies hoofdbestuur:

Hoewel het hoofdbestuur de gedachte onderschrijft, acht het realisatie zonder financiële middelen niet mogelijk.

18. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 6.0)

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle bijeen constaterend,

- de beschouwing van het hoofdbestuur onder punt 6.1.5 uit het verenigingsplan, overwegend,
- dat de partijraad oude en nieuwe stijl een adviserend karakter moet hebben;
- dat de algemene vergadering in onze democratische vereniging het hoogste orgaan is en moet blijven;
- dat het hoofdbestuur voorstelt om in niet nader genoemde specifieke gevallen de partijraad een bindend advies te laten uitbrengen, constaterend,
- dat het hoofdbestuur meent om het hoogste orgaan van de partij niet meer zo frequent te raadplegen vanwege organisatorische en financiële redenen, spreekt als haar mening uit, dat aldus door het hoofdbestuur geformuleerd, dit een ongewenste situatie is die alleen dan voor verdere discussie open staat indien de algemene vergadering expliciet per onderwerp naar de partijraad delegeert, en/of nadat door de algemene vergadering die specifieke gevallen zijn vastgesteld waarover zonder raadpleging van die algemene vergadering door de partijraad nieuwe stijl bindend advies gegeven kan worden, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Op eerder gehouden algemene ledenvergaderingen is besloten in de zin van bovenstaande. De huidige tekst in het verenigingsplan breekt die discussie weer open, dan wel laat grote ruimte voor misvattingen.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur blijft onverminderd de mening toegedaan, dat de algemene vergadering het hoogste orgaan is. Wel heeft de partijraad een eigen specifieke adviserende positie, zoals die ook tot uitdrukking komt in artikel 31 van de statuten (zie 9e Jaarboek, blz. 257).

19. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 6.0)

Tekst:

6.1.5 schrappen: „Daarbij moet de ... bindende besluiten kan nemen”.

Toelichting:

De partijraad mag niet in de plaats treden van het hoogste orgaan binnen onze partij, de algemene vergadering. Binnen onze partij is de algemene vergadering het hoogste orgaan. Dit moet onder meer omwille van de democratische besluitvorming zo blijven.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 18.

20. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 4c, gedachtenwisseling verenigingsplan (hoofdstuk 6.0)

Tekst:

„al dan niet” in de 3e alinea onder punt 6.1.8 tussen „voorzitter” en „bijgestaan” vervangen door: „indien door de fractie gewenst”.

Toelichting:

De formulering zoals omschreven in het oorspronkelijk voorstel laat de fractie te weinig vrij om zonder last en ruggespraak te handelen. Het houdt ook de mogelijkheid open om als compleet hoofdbestuur een fractievergadering bij te wonen. Dit is minder gewenst.

Advies hoofdbestuur:

Overbodig; dit vindt in goed overleg tussen hoofdbestuur en fractie plaats.

21. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4d, beleid Vrijheid en Democratie

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle overwegend,

- dat de exploitatielasten van Vrijheid en Democratie een aanzienlijk deel van de begroting beslaan;
- dat er mogelijkheden bestaan om bladen als V&D door een commerciële uitgever te doen exploiteren; verzoekt het hoofdbestuur,
- de mogelijkheden voor exploitatie van V&D door een commerciële uitgever te onderzoeken, waarbij de inhoudelijke verantwoordelijkheid overigens onveranderd bij de redactiecommissie blijft liggen;
- de algemene vergadering bij eerstvolgende gelegenheid te informeren over dit onderzoek, met bijbehorend overzicht van de positieve gevolgen van een dergelijke constructie voor de exploitatielasten, en de mogelijkheid om langs deze weg de frequentie op te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Een commerciële uitgever is beter ingeschoten op de exploitatie van bladen. Langs de weg van een actievare advertentieacquisitie, combinatiecontracten en doordruktarieven kan op die wijze vermoedelijk een belangrijke bezuiniging op de exploitatielasten worden bereikt, waardoor bijvoorbeeld de aangekondigde contributieverhoging niet door zou hoeven gaan, danwel gelden voor andere doeleinden - bijv. actiever PR-beleid - zouden kunnen worden gebruikt.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur wijst een commerciële uitgave van Vrijheid en Democratie af omdat op generlei wijze invloed van derden op vorm, inhoud, frequentie kan worden toegestaan.

22. Amendement: afdeling Bussum

Betreft: agendapunt 4d, beleid Vrijheid en Democratie

Tekst:

De 43ste jaarlijkse algemene vergadering van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie bijeen te Zwolle op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 1990 besluit als volgt:

1. het voor Vrijheid en Democratie beschikbare budget voor 1991 met f 100.000,- te verminderen;
2. een onderzoek in te stellen onder de leden van de VVD of behoefte bestaat in brede kring aan een 11 of meer malen per jaar versijnd blad of dat een 5 of 6x per jaar versijnd blad meer aan de behoefte voldoet.

Toelichting:

Aangezien bijna 3/4 van de hogere inkomsten uit de beoogde contributieverhoging zal worden benut voor een grotere versijningsfrequentie van Vrijheid en Democratie en ook thans reeds op jaarbasis rond f 700.000,- voor dit medium wordt uitgegeven, gevoegd bij het vermoeden, dat heel veel leden weinig belangstelling hebben voor frequente informatie over de eigen partij, is er goede aanleiding de geldstroom richting Vrijheid en Democratie aan een kritisch onderzoek te onderwerpen.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur wijst dit amendement af. Aanvaarding zal betekenen dat de voorgestelde verbetering van de communicatie met de leden geweld wordt aangedaan.

23. Motie: kamercentrale Den Helder

Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,

- de aanbevelingen van het hoofdbestuur omtrent de contributieverhoging; overwegend,
- dat binnen een tijdsbestek van enkele jaren de contributie met ruim 50% verhogen ongewenst is, daar deze lastenverzwaring de neerwaartse spiraal m.b.t. het ledenaantal zal versterken

in plaats van doorbreken, spreekt als haar mening uit, dat de voorgestelde verhoging op dit moment geen doorgang kan vinden en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
Sprekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:

De financiële situatie van de partij is nog lang niet rooskleurig. Zie ook de toelichting van de penningmeester bij de jaarstukken elders in dit blad. De partij heeft nl. nog steeds een cumulatief tekort en de algemene vergadering heeft uitgesproken dat dit op korte termijn moet worden ingelopen. Bovendien is als gevolg van de bezuinigingen de personeelsbezetting op het algemeen secretariaat tot het absolute minimum teruggelaten. Het hoofdbestuur is van mening dat de partij thans een extra impuls nu wel of niet gebaseerd zal zijn op het Verenigingsplan, voor de financiering van een dergelijke impuls dient de financiële positie van de partij in elk geval te worden verbeterd. Het doorvoeren van een contributieverhoging is dan ook onontbeerlijk ook als zou blijken dat de verhoging van de frequentie van Vrijheid en Democratie niet te verwezenlijken is.

24. Motie: afdeling Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De algemene ledenvergadering van de afdeling Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland, in vergadering bijeen op dinsdag 13 maart 1990, gelezen het voorstel 4e „Hoogte en verdeling van de contributie '91, ingevolge art. 64.1 hr. en de verdeling van de contributiegelden ingevolge art. 66.1 hr, spreekt als haar mening uit dat de contributie *niet* moet worden verhoogd.”

Toelichting:
1. Geeft ledenverlies.
2. Geen behoefte aan het frequenter verschijnen van Vrijheid en Democratie.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 23.

25. Motie: afdeling Leeuwarden Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De afdeling Leeuwarden in vergadering bijeen op 26 maart 1990 is van mening dat alvorens een voorstel tot contributieverhoging aan de orde is, eerst liefst door een extern bureau op korte termijn een onderzoek moet worden ingesteld naar de teruggang van ledental en kiezersaanhang; dat hiervoor ter dekking van de kosten een vrijwillige bijdrage van de leden gevraagd mag worden; dat de uitslag van dit onderzoek aan de partij bekend gemaakt moet worden; en gaat over tot de orde van de dag.

Advies hoofdbestuur:
Ontraden; indien al tot een dergelijk onderzoek zou worden overgegaan (en er zijn al veel publikaties geweest over de ledentallen van politieke partijen en de kiezersgunst) is het in strijd met eerdere uitspraken van de algemene vergadering daarvoor een afzonderlijke financiële actie te houden.

26. Motie: afdeling Vlissingen Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De afdeling Vlissingen is tegen verhoging van de contributie in 1991.

Toelichting:
De VVD-afdeling Vlissingen vindt een contributieverhoging onaanvaardbaar omdat de contributie per 1-1-'89 reeds aanzienlijk is verhoogd. De VVD-afdeling Vlissingen is van mening, dat een contributieverhoging wederom tot ledenverlies zal leiden. De VVD-afdeling Vlissingen stelt voor de volgende punten uit te stellen:
- extra vorming en scholing daarbij inbegrepen het uitbrengen van de „blauwe boekjes”;
- opvoering van de frequentie van Vrijheid en Democratie.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur is van mening dat de partij een impuls, zoals neergelegd in het Verenigingsplan, hard nodig heeft. Met de daarin opgenomen indicatieve voorstellen wordt een zo optimaal mogelijk resultaat behaald met de beschikbare middelen.
Zie ook advies bij 23.

27. Motie: ondercentrale Ommen Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De ondercentrale Ommen op 13 maart 1990 in vergadering bijeen is tegen de voorgestelde contributieverhoging zoals genoemd in agendapunt 4e van de Beschrijvingsbrief en stelt voor de contributie op het huidige niveau te handhaven.

Toelichting:
De contributie mag niet aangewend worden voor het opvoeren van de frequentie van Vrijheid en Democratie. Meer heil wordt verwacht van een opvoering van de frequentie van de kaderbrieven hetgeen tot een zeer duidelijke besparing leidt van de realisering van het verenigingsplan. Een contributieverhoging is derhalve niet noodzakelijk. De kaderleden zouden eventueel een financiële bijdrage kunnen leveren.

Advies hoofdbestuur:
Zie adviezen bij 23 en 26.

28. Amendement: afdeling De Bilt/Bilthoven Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
Met het voorstel tot verhoging van de contributie kan onder voorwaarden worden ingestemd. Deze voorwaarden betreffen:

1. *inzichtelijkheid van bestedingen* in sterkere mate dan tot dusverre dient de wijze van besteden van de middelen aan de contribuanten ter discussie te worden gesteld en rekening over de bestedingen te worden afgelegd.
2. *wijziging van verdeling van middelen* de door contributieverhoging beschikbaar komende extra middelen dienen voor een groot deel ten goede te komen aan de afdelingen. Binnen de afdelingen is grotere bestedingsruimte nodig ten einde meer armslag te hebben bij het stellen van daar actuele prioriteiten, bijv. aangaande scholing, informatie en publiciteit.

Toelichting:
Het gevolg van een gewijzigde verdeling van middelen mag zijn dat voor door het hoofdbestuur beschikbaar gestelde faciliteiten - zoals publikaties en cursussen - een bedrag in rekening wordt gebracht dat dicht bij de werkelijke kosten ligt dan tot dusverre.

Advies hoofdbestuur:
Het hoofdbestuur zou thans niet willen overgaan tot wijziging van de contributieverdeling maar zegt toe het onderwerp op de komende jaarvergadering aan de orde te stellen. De indruk bestaat dat er weliswaar een aantal noodlijdende afdelingen is, maar dat er anderzijds ook afdelingen zijn die in staat geweest zijn grote reserves op te bouwen. Behandeling in de volgende jaarvergadering biedt de mogelijkheid na te gaan of deze indruk een juiste is; de thans ingediende wijzigingsvoorstellen zullen daarbij betrokken worden.

29. Motie: afdeling Helmond Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
Studenten, die volledig dagonderwijs genieten aan een in Nederland gevestigde hogeschool of universiteit, dienen, indien zij de status van gewoon lid hebben bereikt, omwille van de hoogte van het contributiebedrag te worden aangemerkt als junior lid.

Toelichting:
Het voorkomen dat studenten van 27 jaar en ouder, waarvan een studiebeurs ingevolge de rijksregeling danwel een toelage van de ouders het belangrijkste deel van hun inkomen vormt, hun lidmaatschap om financiële redenen niet willen continueren.

Advies hoofdbestuur:

Het wordt ontraden om voor deze categorie leden een aparte regeling met een automatisch karakter te creëren.

30. Motie: afdeling Capelle a/d IJssel Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De algemene ledenvergadering van de afdeling Capelle a/d IJssel in vergadering bijeen op 20 februari 1990; overwegende, dat de financiële situatie van de VVD van dien aard is, dat een contributieverhoging onontkoombaar is; dat evenwel een groter deel van de verhoging ten gunste zou moeten komen van de afdelingen;
besluit:
de 43ste jaarlijkse algemene vergadering d.d. 18/19 mei 1990 te Zwolle te verzoeken om uit te spreken, dat de noodzakelijke contributieverhoging onontkoombaar is, doch dat het extra deel ad f 1,07 aan de afdelingen dient toe te komen i.p.v. aan de ondercentralen;
en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
Door teruggang in ledental en het feit dat steeds meer kosten worden doorberekend naar de afdelingen zijn de kassen leeg.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 28.

31. Motie: kamercentrale Den Helder Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,
- de aanbevelingen van het hoofdbestuur omtrent de contributieverhoging;
- dat de bijna 75 % van de extra gelden benodigd zijn ten behoeve van het eventueel opvoeren van de frequentie van V&D;

verzoekt het hoofdbestuur,
- om alvorens over te gaan tot verhoging van de contributie, te onderzoeken (met inschakeling van afdelingen en centrales) of de frequentieverhoging van het verschijnen van V&D door de leden als positief wordt ervaren;
- bij dit onderzoek tevens te onderzoeken of wederom invoeren van VVD-Expresse geen alternatief kan zijn om de frequentieverhoging van V&D overbodig te maken;
en spreekt als haar mening uit, dat in afwachting van de resultaten van dit onderzoek, de voorgestelde contributieverhoging geen doorgang kan vinden,
en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
Sprekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 23 en 26.

32. Amendement: kamercentrale 's-Gravenhage Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
Verhoging die verband houdt met de uitvoering van het Verenigingsplan wordt afgewezen. Wel doorgang kan vinden de verhoging die ten goede komt aan de afdelingen, ondercentralen en kamercentrales.
Eventuele uitwerking:
aspirantleden f 22,-
18/27 f 50,-
27/65 f 105,-
, 65 f 50,-
gezinsleden f 22,-

Verdeelsleutel categorie 27/65 wordt globaal:
hb f 67,05 63.86 %
afd. f 25,30 24.24.10 %
oc. f 3,45 3.28 %
kc. f 9,20 8.76 %

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 23 en 26.

33. Amendement: afdeling Bussum Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91

Tekst:
De 43ste jaarlijkse algemene vergadering van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, bijeen te Zwolle op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 1990 besluit als volgt:

groepen leden	voorstel afd. Bussum	voorstel hb	situatie 1990
asp. tot 17 jaar	f 10,-	f 25,-	f 20,-
leden tot 22 jaar	f 20,-	f 55,-	f 47,-
leden 23 - 26 jaar	f 50,-	f 115,-	f 47,-
leden 27 - 60 jaar	f 100,-	f 115,-	f 100,-
	of f 150,-	f 115,-	f 100,-
gezinsleden	f 20,-	f 25,-	f 20,-
60 jaar en ouder	f 50,-	f 55,-	f 47,-
	of f 100,-	resp. f 115,-	resp. f 100,-
	of f 150,-		

B. verschijningsfrequentie Vrijheid en Democratie

In verband met de bestaande twijfels aangaande de belangstelling van de leden in de inhoud van Vrijheid en Democratie wordt besloten niet over te gaan tot de verhoging van de frequentie van het verschijnen van dit blad, voordat door een lezersonderzoek is vastgesteld, dat hieraan in brede kringen van leden behoefte bestaat.

Toelichting:
Aanvaardend de wenselijkheid te komen tot een in totaliteit hogere ontvangst aan contributie, bestaan er twijfels of de door het hoofdbestuur voorgestelde verhoging tot hogere ontvangsten zal leiden door opzeggingen en minder nieuwe leden. Voorgesteld wordt in grote trekken de oude tarieven min of meer te handhaven en voorts die voor aspiranten terug te brengen tot f 10,-, waarbij geen Vrijheid en Democratie wordt verstrekt, doch wel ballpoint en stickers. Voorts het huidige aspirantentarief voor 18-22 jarigen invoeren. Het senioentarief begint bij 60 jaar. Voor de groep 27 jaar en ouder een keuzemogelijkheid invoeren lopend tot f 150,-, waarbij wordt gedacht dat hiervan 20.000 leden gebruik zullen maken. Het onderdeel over de verschijningsfrequentie spreekt voor zich.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 26 en 28.

34. Amendement: afdeling Zaanstad Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91, voorstel A

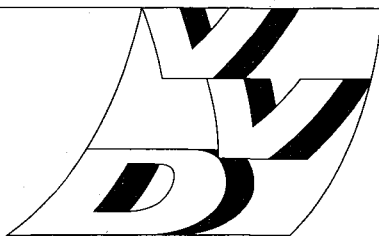
Tekst:
Categorie:
aspirant-leden f 25,-
18 tot 27 jaar f 55,-
27 tot 65 jaar f 120,- (het voorstel was f 115,-)
65 jaar en ouder f 55,-
gezinsleden f 30,- (het voorstel was f 25,-)

Toelichting:
De afdeling Zaanstad van de VVD heeft bij de ledenvergadering van 12 februari 1990 haar instemming betuigt met het verhogen van de contributiegelden. De afdeling meent echter dat deze contributiegelden een grotere verhoging kunnen ondergaan, nu vergelijkbare politieke partijen aanzienlijk hogere bedragen innen dan de VVD. De afdeling is van mening dat een hogere contributiebijdrage nauwelijks tot geen effect zal hebben op het ledenbestand. De leden van 18 tot 27 jaar en de leden van 65 jaar en ouder dienen naar de mening van de afdeling Zaanstad ontzien te blijven van de contributieverhoging. De reden hiertoe is de toch al financieel mindere positie van deze categorieën en het stimuleren van een jong ledenbestand.

Advies hoofdbestuur:
Ontraden. Gehoord het gevoelen in de partij wordt de voorkeur gegeven aan de voorgestelde verhoging.

35. Amendement: afdeling Zaanstad Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91, voorstel B

Tekst:
Wijziging verdeelsleutel inzake afdracht aan hoofdbestuur, centrales en afdelingen per lid:
aan hoofdbestuur 65 %
(voorstel was 67 %)
aan afdelingen 24 %

(voorstel was 22 %)
aan ondercentralen 3 %
aan kamercentralen 8 %

Toelichting:
Door de verhoging van de contributiegelden zullen de financiële middelen van de VVD enigszins verbeteren. Handhaving van de huidige percentages leiden ertoe dat het merendeel van de verhoging ten goede komt aan het hoofdbestuur.

Het zijn echter de leden van de afdelingen die deze contributieverhogingen opbrengen. De financiële positie van de afdelingen is op dit moment zeer beperkt, terwijl toch uit deze afdelingen de activiteiten moeten komen. Het is daarom volgens de afdeling Zaanstad noodzakelijk om de afdelingen in de contributieverhogingen meer te laten delen dan thans door het hoofdbestuur wordt voorgesteld. Op deze wijze worden de financiële middelen van het hoofdbestuur verruimd, terwijl toch het belangrijkste deel van de contributieverhoging ten goede komt van de afdelingen die deze verhogingen daadwerkelijk opbrengen en nodig hebben.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 28.

36. Amendement: afdeling Hulst-Hontenisse en tevens ingediend door de afdelingen Middelburg, Veere en Westerschouwen Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91, voorstel B

Tekst:
Wijziging verdeelsleutel inzake afdracht aan hoofdbestuur, centrales en afdelingen per lid.

Betreffende schema:

aan hb	f 74,75	65 %	+ f 8,07
aan afd.	f 27,60	24 %	+ f 4,39/5
aan oc.	f 3,45	3 %	+ f 1,07
aan kc.	f 9,20	8 %	+ f 1,46/5
	f 115,-		f 15,-

Toelichting:
Contributieverhoging wordt nodig geacht i.v.m., onder meer, de uitvoering van het Verenigingsplan. Naast de door het hoofdbestuur geplande projecten (met uitgaven tot een totaalbedrag van f 405.000,- per jaar) zullen ook van de afdelingen de nodige inspanningen verwacht worden, die extra kosten met zich meebrengen. Het Verenigingsplan zelf duidt daarop. Het is daarom niet meer dan billijk, dat van de extra opbrengsten als gevolg van de contributieverhoging een groter deel (ca. 30 % i.p.v. 15 %) ten gunste van de afdelingen komt (en het deel t.g.v. het hoofdbestuur vermindert van 69 % tot ca. 50 %). Dit maakt het voorstel ook acceptabeler naar de leden die een belangrijk deel van de verhoging (f 4,39/5 i.p.v. f 2,09/5) in de eigen afdeling besteed zien. T.o.v. de verdeelsleutel voor de totale contributieopbrengsten brengt dit de bovenstaande in het schema opgenomen (onderstreepte) wijzigingen met zich mee.

Advies hoofdbestuur:
Zie advies bij 28.

37. Amendement: afdeling Amstelveen Betreft: agendapunt 4e, hoogte en verdeling contributie '91, voorstel B

Tekst:
Tekst B laten volgen door:
„De contributie van de gezinsleden komt

geheel ten goede van de afdelingen".

Toelichting:

In de toelichting staat (laatste zin), dat de verdeling geldt voor „ieder contributie bedrag”. De contributie van de gezinsleden komt thans geheel ten goede van de afdelingen. Dit is als een argument gehanteerd bij het werven van gezinsleden.

Voorgesteld wordt de contributie te verhogen met 15 %. Bij de vereenvoudiging van de verdeelsleutel gaan hoofdbestuur en de centrales er relatief meer op vooruit, dan de afdelingen (hoofdbestuur + 15,5 %, kamercentrales + 19 %, ondercentrales + 45 % en afdelingen + 9 %). Door de verdeling ook te laten gelden voor de contributie van gezinsleden, gaan de contributieontvangsten voor de afdelingen afhankelijk van het aantal gezinsleden minder tot niet omhoog. Naar verwachting zal de contributieontvangst voor een afdeling als Amstelveen iets afnemen.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Ook thans heeft de contributieverdeling mede betrekking op de contributie van gezinsleden met uitzondering van het bedrag ten behoeve van Vrijheid en Democratie omdat gezinsleden geen exemplaar toegezonden krijgen.

38. Motie: kamercentrale Amsterdam

Betref: agendapunt 6, standpuntbepaling inzake eventueel betaald voorzitterschap

Tekst: (randvoorwaarden)

De algemene vergadering van de VVD in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle, spreekt als haar mening uit: dat een op „full-time”-basis betaalde voorzitter van de VVD geen betaalde nevenfuncties mag bekleden, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Een „full-time” gehonoreerde voorzitter dient ook „full-time” beschikbaar te zijn voor de partij. Betaalde nevenfuncties kosten tijd. Bovendien wordt door het niet bekleden van betaalde nevenfuncties een eventuele belangenverstremming voorkomen.

Advies hoofdbestuur:

Te algemeen gesteld en daarom ontraden. Betaalde nevenfuncties zijn er in soorten en maten. Ook een full-time voorzitter heeft recht op vrije tijd die hij naar eigen goeddunken moet kunnen besteden. Het spreekt vanzelf dat een eventuele belangenverstremming voorkomen moet worden. Bij de kandidaatstelling voor het voorzitterschap zal een opgave van al dan niet betaalde nevenfuncties worden verstrekt.

39. Amendement: kamercentrale Den Helder

Betref: agendapunt 11b, wijzigingen m.b.t. de partijraad

Tekst:

Artikel 51.1: toevoegen na „drie jaar”, „en zijn éénmaal terstond herbenoembaar”

Toelichting:

De artikelen 51.2, 51.3 en 51.4 gaan hiervan uit, waarschijnlijk vergeten.

Advies hoofdbestuur:

Overnemen. (Deze regel is abusievelijk weggevalen in het concept, voorts dient in artikel 53.2 het „tweemaal” te worden vervangen door „viermaal”).

40. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betref: agendapunt 11b, wijzigingen m.b.t. de partijraad

Tekst:

Toevoegen onder artikel 50.1.2: artikel 50.1.3. De door de jaarlijkse centrale vergadering van elke kamercentrale benoemde leden leggen in de jaarlijkse centrale vergadering volgende op die waarin zij benoemd zijn verantwoording af over het door hen gevoerde beleid.

Toelichting:

Indien de bevoegdheden van de partijraad en dus van de leden van de partijraad wordt uitgebreid zal een controle door de leden die de leden van de partijraad hebben aangewezen moeten bevestigend dat de wens van de leden

op goede wijze wordt verwoord.

In de centrale vergadering kan het partijraadslid verantwoording afleggen waarna de vergadering oordeelt en de kandidaat al dan niet opnieuw benoemt.

Advies hoofdbestuur:

Strekking overnemen.

41. Amendement: afdeling Groningen

Betref: agendapunt 11b, wijzigingen m.b.t. de partijraad

Tekst:

Huishoudelijk reglement inzake de partijraad (hoofdstuk VIII) art. 52.3, 1e zin: „In een vergadering t/m te voeren” wijzigen in: „In een vergadering van de partijraad zijn gemachtigd aanwezig te zijn alle leden der VVD. In een vergadering van de partijraad zijn gemachtigd het woord te voeren.”

Toelichting:

In de oude reglementen wordt slechts een voorbehoud gemaakt voor degenen die gerechtigd zijn het woord te voeren in een partijraadsvergadering. In het nieuwe voorstel wordt ook de toegang tot de partijraadsvergadering gelimiteerd.

Gezien de wens van openbaarheid van handelen binnen de VVD is deze limitatie niet gewenst. Immers, het verenigingsplan stelt onder punt 1 van hoofdstuk 2.1: „Liberal politiek is een openbare zaak, er zijn geen geheimen, de ingrediënten zijn voor allen die dat willen zichtbaar, discussie spelen zich in het openbaar af”.

Advies hoofdbestuur:

Met als uitgangspunt de geciteerde tekst uit het Verenigingsplan zullen de vergaderingen van de partijraad in principe openbaar zijn. In dat geval is de voorgestelde aanvulling overbodig. Het kan echter incidenteel voorkomen dat een besloten vergadering wenselijker is (daarbij valt te denken aan de advisering in de procedure kandidaatstelling TK). In dat geval is de voorgestelde aanvulling onwenselijk.

42. Motie: afdeling Uithoorn

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De introductie van enig automatisch lidmaatschap naast het lidmaatschap van de VVD is naar letter en geest strijdig met de reglementen van de partij, en dient categorisch te worden afgewezen.

Toelichting:

Met alle waardering voor de Vereniging van Staten- en Raadsleden binnen de VVD is het lidmaatschap van belangengroepen vrijwillig. Indien deze vereniging binnen de partij een bijzondere status zou moeten hebben (de argumenten daarvoor zijn nog niet gegeven), dient dit als zodanig te worden voorgesteld. Het veranderen van de structuur van de partij door het simpel toevoegen van een „incasso-artikel 65.10” aan het hoofdstuk „Geldmiddelen” van het hr. is onlogisch en onjuist.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur heeft gemeend op verzoek van de Vereniging van Staten- en Raadsleden het voorstel ter besluitvorming aan de algemene vergadering voor te leggen omdat:

- 1 de niet-leden van de Vereniging wel van de in de organisatie aanwezige kennis kunnen profiteren;
- 2 alle raads- en statenleden een beroep kunnen doen op het bureau Provincie en Gemeentepolitiek;
- 3 het door de VVD aangehangen profijtbeginself impliceert dat er tegenover lasten ook lasten staan;
- 4 het administratief niet opweegt tegen de te maken kosten om aan niet-leden van de Vereniging uitsluitend tegen betaling van de gemaakte kosten informatie te verschaffen.

Ook door een aantal afdelingen die de thans voorgestelde regeling afwijzen wordt erkend dat er in elk geval een morele verplichting voor raads- en statenleden bestaat om lid te zijn van de Vereniging. Omdat een aantal leden dit niet onderschrijft legt het hoofdbestuur thans het voorstel voor het automatische lidmaatschap van de Vereniging aan de algemene vergadering voor.

43. Motie: ondercentrale Maastricht

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

„verplicht tot betaling van de jaarlijkse bijdrage etc.”

Toelichting:

De ondercentrale Maastricht is *tegen* de *verplichting* van het lidmaatschap.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

44. Motie: afdeling Boxmeer e.o.

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De afdeling is tegen het voorstel tot verplicht lidmaatschap van de Vereniging omdat dit indruist tegen het door ons nog steeds hoog in het vaandel gehouden principe van vrijheid. Dit nog afgezien van de vraag of deze voorgestelde verplichting wel juridisch op te leggen is. Wanneer een groot aantal staats- en/of raadsleden vrijwillig geen lid van de Vereniging wordt, moet men zich afvragen of die Vereniging wel voldoet aan de wensen van die leden of dat het misschien te wijten is aan onbekendheid met de Vereniging. Het lijkt ons raadzaam de kwaliteit van het gebodene van de Vereniging te verhogen, waardoor men graag vrijwillig lid wordt, c.q. de Vereniging haar werkzaamheden te gaan promoten. De interesse voor de Vereniging wordt immers geenszins verhoogd door van hogerhand de verplichting tot lidmaatschap op te leggen. Voorgesteld wordt om voor werkzaamheden die de Vereniging voor niet-leden verricht een vergoeding te gaan vragen.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

45. Motie: afdeling Capelle a/d IJssel

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De algemene ledenvergadering van de afdeling Capelle a/d IJssel in vergadering bijeen op 20 februari 1990; overwegende, dat het een morele plicht is van ieder raadslid, ieder statenlid en iedere burgemeester om lid te zijn van de vereniging van Staten- en Raadsleden; dat betrokkenheid bij de vereniging niet kan worden afgedwongen door een verplicht lidmaatschap; besluit: de 43ste jaarlijkse algemene vergadering d.d. 18/19 mei te Zwolle te verzoeken om zich uit te spreken tegen het verplicht lidmaatschap van de vereniging van Staten- en Raadsleden; en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

46. Motie: afdeling Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De algemene ledenvergadering van de afdeling Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland, in vergadering bijeen op dinsdag 13 maart 1990, gelezen het voorstel 65.10, inzake het verplicht lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD, spreekt als haar mening uit dat dit voorstel dient te worden afgewezen.

Toelichting:

1. Het is op zijn minst onelegant met dit voorstel te komen nu de kandidaten vastgesteld zijn.
2. Als het een vereniging minder goed gaat dient eerst nader onderzocht te worden of de zaak intern op orde kan worden gebracht.
3. Het voorstel druist in tegen de vrijheid, waar elk individueel VVD-lid recht op heeft.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

47. Motie: afdeling Eindhoven

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De afdeling Eindhoven spreekt als haar

mening uit, dat het door het hoofdbestuur voorgestelde artikel 65.10 *niet* in het huishoudelijk reglement dient te worden opgenomen.

Wel verdient het aanbeveling dat gekozen leden in raad of staten lid zijn van de Vereniging van Staten- en Raadsleden. Het lidmaatschap van deze Vereniging moet daarom nadrukkelijk onder de aandacht van de doelgroep worden gebracht. Daarbij zal gewezen moeten worden op de verantwoordelijkheid die staten- en raadsleden hebben inzake het functioneren van de Vereniging van Staten- en Raadsleden.

Toelichting:

Het principieel standpunt van vrijwillig lidmaatschap kan niet achterhaald worden door het feit dat het aantal lokale volksvertegenwoordigers afneemt.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

48. Motie: afdeling Maassluis

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De afdeling Maassluis adviseert dit voorstel, dat onder meer tot een verplicht lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden leidt, in te trekken.

Toelichting:

Een verplicht lidmaatschap is in strijd met de liberale en democratische beginselen en kan tot ergernis leiden.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

49. Motie: afdeling Noordwijkerhout

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

Het voorstel van het hoofdbestuur om het huishoudelijk reglement met art. 65.10 aan te vullen dient te worden verworpen.

Toelichting:

De afdeling Noordwijkerhout onderschrijft het belang van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD; verplichting van het lidmaatschap als bedoeld in het voorstel gaat echter te ver. Van de vereniging dient zodanige aantrekkingskracht uit te gaan, dat het lidmaatschap voor velen een vanzelfsprekendheid wordt.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

50. Motie: afdeling Amstelveen

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

- De 43ste algemene vergadering, overwegende,
- dat een gedwongen lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden indruist tegen het liberale beginsel van vrije keuze;
  - dat de VVD zich tegen heffingen ten aanzien van politieke ambtsdragers heeft uitgesproken;
  - dat het zorgelijk is, dat slechts twee derden van degenen, die ervoor in aanmerking komen, het lidmaatschap hebben aanvaard;
  - dat een deel van degenen, die het lidmaatschap niet aanvaarden c.q. hebben opgezegd, hiertoe bewust hebben besloten;
  - dat door het verplicht stellen van het lidmaatschap de prikkel tot het verbeteren van de geboden faciliteiten en het aanpassen ervan aan de vraag van de leden geheel zal verdwijnen;
- besluit,
- enerzijds degenen, die voor het lidmaatschap in aanmerking komen, te wijzen op de morele verplichting (vrijwillig) lid te worden van de Vereniging van Staten- en Raadsleden;
  - anderzijds de Vereniging te laten onderzoeken, of en hoe de geboden faciliteiten en activiteiten beter kunnen worden afgestemd op de verwachtingen en de behoeften van de leden;
  - het voorstel van het hoofdbestuur onder punt 11 van de agenda inzake het verplichte lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden te verworpen.

Advies hoofdbestuur: zie advies 42.

51. Motie: kamercentrale Dordrecht

Betref: agendapunt 11, verplicht lidmaatschap Vereniging van Staten- en Raadsleden

Tekst:

De kamercentrale Dordrecht in vergadering bijeen op 12 maart 1990 te Rotterdam, - gelezen (hebbende) het voorstel bij punt 11 in de aanvullende beschrijvingsbrief op de 43ste jaarlijkse algemene vergadering betreffende het lidmaatschap van de Vereniging van Staten- en Raadsleden; - kennis genomen (hebbende) van de discussie in de vergadering van de Vereniging van Staten- en Raadsleden d.d. 17 februari 1990 te Utrecht; spreekt als haar mening uit: - dat een bepaalde wijze van gedifferentieerd lidmaatschap van de VVD voor vertegenwoordigers in gekozen organen als staten en gemeenteraden, alsmede politieke ambtsdragers, wenselijker is dan een verplichting om lid te worden van de Vereniging van Staten- en Raadsleden; - verzoekt het hoofdbestuur in overleg met de Vereniging van Staten- en Raadsleden een voorstel terzake uit te werken en zo tijdig tot effectuering daarvan te komen dat de werkzaamheden van de Vereniging gewaarborgd blijven.

Advies hoofdbestuur:

Het hoofdbestuur nodigt de kamercentrale Dordrecht uit ter vergadering een toelichting te geven op het begrip gedifferentieerd lidmaatschap. Het voorstel van de kamercentrale Dordrecht impliceert naar de mening van het hoofdbestuur een wijziging van artikel 64.1 hr. (9e Jaarboek, blz. 279).

52. Motie: afdeling Uithoorn

Betref: agendapunt 12, behandelingsreglement TK

Tekst:

De behandeling van het concept reglement TK dient te worden uitgesteld tot een zodanig tijdstip dat de leden van de partij gelegenheden hebben gehad zich op dit onderwerp naar behoren voor te bereiden.

Toelichting:

De voorstellen vervat in het concept reglement TK raken de kern van de democratische processen binnen de partij en blijken bij de leden controversiële reacties op te roepen. De termijn voor discussie in de ledenvergaderingen en centrale vergaderingen was veel te kort, met name door late publikatie (V en D, februari 1990) en het feit dat de afdelingen zich met de verkiezingen voor de gemeenteraden bezig moesten houden. Aangezien het hier een zaak betreft die zich niet leent voor „even doordrukken”, verdient het aanbeveling het onderwerp later, b.v. in het najaar, te behandelen.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. De discussie over het reglement TK houdt de partij al erg lang bezig. Het hoofdbestuur meent dat de algemene vergadering, ook zonder advies van een speciale commissie, heel wel in staat zal zijn zich over de nu voorgestelde procedure uit te spreken. Het instellen van een dergelijke commissie zal een vertragende werking hebben en het is van belang zo spoedig mogelijk klaar te zijn voor nieuwe verkiezingen.

53. Motie: kamercentrale Rotterdam

Betref: agendapunt 12, behandelingsreglement TK

Tekst:

De VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle, - kennis genomen hebbende van de voorstellen van het hoofdbestuur om de reglementen op de kandidaatstellingsprocedure voor de Tweede Kamer te wijzigen; - overwegende dat deze voorstellen zeer ingrijpend zijn; - overwegende dat deze voorstellen zeer recent ter kennis van de leden en de afdelingen zijn gebracht; - overwegende dat er thans een machts-evenwicht bestaat tussen het hoofdbestuur en de kamercentrales en dat er uit de voorliggende voorstellen geen aanwijzingen zijn dat er een nieuw machts-evenwicht zal ontstaan; - overwegende dat de vervanging van de verkiezingsraad door de partijraad een ongewenste zaak is; - overwegende dat in de voorstellen ove-

rigens ook goede elementen aanwezig zijn;

stelt voor dat:

1. thans niet tot behandeling van de voorstellen wordt overgegaan;
2. een commissie wordt ingesteld die aan de algemene vergadering advies uitbrengt over de wenselijkheid van de thans voorgestelde structuur in de kandidaatstellersprocedure Tweede Kamer.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 52.

54. Motie: afdeling Amstelveen Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De 43ste algemene ledenvergadering, overwegende,
- dat het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer (zoals aangekondigd in januari 1990) pas in Vrijheid en Democratie van eind februari 1990 kon worden gepubliceerd;

- dat het onderwerp mede met het oog op de wijzigingen van de overige reglementen een zorgvuldige behandeling verdient;

- dat de periode tussen verschijnen van dit concept en de uiterste datum van indienen van amendementen mede ten gevolge van de campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen als te ongelegen en te krap werd ervaren voor een zorgvuldige behandeling van het voorstel;

besluit de behandeling van punt 12 van de agenda, het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer, te verdagen naar de eerst volgende algemene vergadering; verzoekt het hoofdbestuur ter voorkoming van onnodig tijdsverlies de concepten van de overige reglementen tijdig te publiceren en te behandelen in dezelfde vergadering.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 52.

55. Motie: kamercentrale 's-Gravenhage Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle overwegende,
dat het nieuwe concept-reglement Tweede Kamer een zeer grote verandering betekent in een praktijk van vele jaren met het reglement dat tot dusverre van kracht is

dat onvoldoende is aangetoond dat deze ingrijpende wijzigingen verbetering zullen brengen

besluit,
het vigerende reglement voor de kandidaatstelling Tweede Kamer voorlopig te handhaven;
een kleine commissie in te stellen die als opdracht krijgt na te gaan welke wijzigingen eventueel gewenst zijn en daarbij zo nodig ook te betrekken de voorstellen van de REC, zoals aangekomen in de algemene vergadering te Veldhoven en Ede, die nog niet in reglementen zijn verwerkt.
De commissie dient aan het hoofdbestuur te rapporteren, waarna het hoofdbestuur nieuwe voorstellen aan een toekomstige algemene vergadering kan doen.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 52.

56. Motie: afdeling Leeuwarden Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De afdeling Leeuwarden in vergadering bijeen op 26 maart 1990 verzoekt de algemene vergadering agendapunt 12 niet in behandeling te nemen.

Toelichting:

De afdeling heeft in verband met de gemeenteraadsverkiezingen te weinig tijd gehad de consequenties te overzien.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 52.

57. Amendement: afdeling Leeuwarden

Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De afdeling Leeuwarden behandelend agendapunt 12 nodigt het hoofdbestuur uit het betrokken agendapunt van de agenda te nemen en het voorstel uitgebreider toe te lichten voor wat betreft de grootte, wijze van samenstelling en werkwijze der commissie en het voorstel in een volgende vergadering opnieuw in behandeling te nemen.

Toelichting:

Bovenstaand amendement wordt alleen ingediend wanneer de motie van de afdeling Leeuwarden onder 56 wordt verworpen.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 52.

58. Amendement: afdeling Bergen op Zoom Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 4.1 wijzigen in: „De algemene vergadering benoemt vóór 1 februari voorafgaande aan het jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Tweede Kamer zal plaatsvinden, een commissie uit de leden van de VVD. Tot het stellen van kandidaten voor de commissie zijn bevoegd de ledenvergaderingen van de afdelingen en het hoofdbestuur. Er kan geen voor de algemene vergadering bindende voordracht worden gedaan. De algemeen secretaris voorziet in het secretariaat van de commissie.

Toelichting:

Het benoemen van een commissie ter voorbereiding van de kandidaatstelling is een goed idee.
Deze commissie zal een zeer belangrijke rol gaan spelen in de voorbereiding op de kandidaatstelling. Daarom is het zaak dat het hoogste orgaan binnen de partij deze commissie benoemt: de algemene vergadering.
Benoeming door de algemene vergadering zorgt er tevens voor dat de commissie niet kan worden gezien als een verlengstuk van een kleine groep binnen de VVD, maar de hele partij vertegenwoordigt.

Benoeming door de algemene vergadering zorgt er tevens voor dat de commissie niet kan worden gezien als een verlengstuk van een kleine groep binnen de VVD, maar de hele partij vertegenwoordigt.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. De verantwoordelijkheid voor het ontwerp van de kandidatenlijst berust volledig bij het hoofdbestuur die dit ontwerp ook tijdens de gehele procedure verdedigt. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden afgewenteld.
Benoeming van de commissie door de algemene vergadering heeft tot gevolg dat de commissie aan de algemene vergadering verantwoording aflegt en daarmee een deel van de verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur overneemt.

58a. Amendement: afdeling Rijswijk Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 4.1. wijzigen in:
„Het hoofdbestuur benoemt ten laatste vóór 1 februari voorafgaande aan het jaar waarin een periodieke verkiezing van de leden van de Tweede Kamer zal plaatsvinden, een commissie uit de leden van de VVD en geeft daarbij aan welke criteria zij gehanteerd heeft bij de benoeming van de commissie.
De algemeen secretaris voorziet in het secretariaat van de commissie.”

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Bij beleid hoofdbestuur terzake zal de algemene vergadering in de gelegenheid zijn het hoofdbestuur als immer naar de achtergrond van benoemingen, ook t.a.v. leden van deze commissie, te vragen.

58b. Amendement: afdeling Rijswijk Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 4.3. wijzigen in:
„De commissie is belast met het aanzoeken en selecteren van mogelijke kandidaten voor de eerstvolgende Tweede-Kamerverkiezing, alsmede met het uitbrengen aan het hoofdbestuur van een gemotiveerd oordeel over de voorlopige kandidaten.”

Toelichting:

De tekst van punt 3.2.1. van het Verenigingsplan wijkt inhoudelijk af van de tekst, voorgesteld in artikel 4, punt 3 van de Beschrijvingsbrief.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Reglementering inzake taakstelling van de commissie moet zo veel als doenlijk achterwege blijven.

59. Motie: kamercentrale Den Helder Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De algemene vergadering van de VVD, in vergadering bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle constaterend,
de voorstellen van het hoofdbestuur in de aanvullende beschrijvingsbrief ten aanzien van de procedure kandidaatstelling Tweede Kamer,
spreekt als haar mening uit,
dat het voorgestelde reglement dient te worden bijgesteld met verwerking van de volgende punten:

- een commissie van advies adviseert het hoofdbestuur (conform hoofdbestuurvoorstel);
  - hoofdbestuur presenteert advieslijst aan afdelingen (conform hoofdbestuurvoorstel);
  - afdelingen doen schriftelijk wijzigingsvoorstellen naar kamercentralebestuur;
  - centralevergadering kamercentrale stelt KC-lijst vast;
  - landelijk worden KC-lijsten gewogen tot één lijst;
  - deze lijst en het oorspronkelijke hoofdbestuurvoorstel zijn basis voor discussie in de partijraad nieuwe stijl;
  - hoofdbestuur doet (herzien) advies toekomen aan afdelingen en centrales (conform hoofdbestuurvoorstel);
  - afdelingen en kamercentrales kunnen mondeling wijzigingsvoorstellen doen op landelijke vergadering;
  - deze voorstellen behoeven een gewone meerderheid.
- en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Mondeling ter vergadering.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Het voorstel is in strijd met de gedachte het zgn. „Moddermansysteem” te beëindigen. De partij heeft hier vele malen blijk van gegeven!

60. Amendement: afdeling Noordwijkerhout Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De systematiek van het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer dient vereenvoudigd te worden.

Toelichting:

In dit concept komen veel verwijzingen naar andere artikelen voor; dit verkleint de omvang van het reglement. Dit mag echter niet leiden tot een te groot aantal verwijzingen, hetgeen de leesbaarheid bemoeilijkt. Met name artikel 11.2 spant hierin de kroon. Herziening van de systematiek verdient de voorkeur.

Advies hoofdbestuur:

Overnemen. Het hoofdbestuur zal trachten in de uitwerking in plaats van wijzigen zoveel mogelijk de inhoud van de artikelen waarnaar verwezen wordt in de betreffende bepalingen op te nemen. Voorts zullen na vaststelling door de algemene vergadering de artikelen in een meer aansluitend verband worden geplaatst.

61. Amendement: afdeling Noordwijkerhout Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 7.4 van het ontwerp dient te worden geschrapt; artikel 5 kan hierdoor worden aangepast.

Toelichting:

Kandidaatstelling is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de afdelingen en het hoofdbestuur c.q. commissie. Een zittend lid behoort aan zijn lidmaatschap geen speciale voorrechten m.b.t. de kandidaatstelling te genieten.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Voor zittende leden is de kandidaatstellersprocedure van ingrijpend belang dan voor nieuwe leden. Zij dienen zich daarom in een vroeg stadium te kunnen uitspreken.

62. Amendement: afdeling Middelburg Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

11.7: Dit artikel is van overeenkomstige toepassing indien de afgevaardigde of voorzitter tijdens de behandeling van een wijzigingsvoorstel dit heeft ingetrokken voor die bepaalde plaats.

Advies hoofdbestuur:

Overbodig; is mogelijk op basis van de huidige tekst.

63. Amendement: afdeling Bergen op Zoom Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Schrappen in artikel 12.: „, tenzij ... zijn vermeld”.

Toelichting:

Het is niet juist om leden in het ontwerp op te nemen wier namen niet op de groenlijst waren vermeld.
Het is op die wijze namelijk niet mogelijk voor de leden van de VVD om inzicht te hebben in de gevolgde procedure.
De eenheid binnen de partij is niet geboden met het later opvoeren van nieuwe kandidaten.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Zowel bij de vaststelling van het technisch advies als bij de behandeling van het ontwerp kan de algemene vergadering zich hierover uitspreken. Het is niet gewenst om ook in bijzondere gevallen deze mogelijkheid af te snijden.

64. Amendement: kamercentrale Groningen Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 14 van het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer zodanig te wijzigen dat afgevaardigden op de algemene vergadering ter vergadering wijzigingsvoorstellen kunnen indienen.

Toelichting:

De definitieve kandidatenlijst dient evenwichtig te zijn voor wat betreft de aard van de kwalificaties van de respectievelijke kandidaten. Bij een schriftelijke procedure is het beeld voor een ieder pas volledig na sluiting van de indienstigmijning. Bovendien is het van belang hoe ter vergadering de definitieve kandidatenlijst daadwerkelijk groeit. Enig aanvaard wijzigingsvoorstel kan gevolgen hebben voor de voorkeur van afgevaardigden omtrent de daar op volgende plaatsen.
Derhalve zullen afdelingen en centrales bij het voorgestane schriftelijke systeem de neiging hebben uit protectionistische overwegingen een groot aantal wijzigingsvoorstellen in te dienen „voor het geval dat ...”.

Advies hoofdbestuur:

De schriftelijke wijzigingsvoorstellen spelen een belangrijke rol in de procedure. Mede op basis daarvan en op basis van de adviezen die de partijraad erover uitbrengt kan het hoofdbestuur besluiten tot het uitbrengen van een aanvullende nota.

65. Amendement: afdeling Noordwijkerhout Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De gevolgen van invoering van artikel 14.1 i.v.m. artikel 14.7 behoeven nadere studie.

Toelichting:

De afdeling Noordwijkerhout vraagt zich af of door het recht van wijzigingsvoorstellen en de publicatieplicht een te groot en daarmee onoverzichtelijk geheel zal ontstaan, waardoor een goede beeldvorming moeilijk kan worden.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 64.

66. Amendement: afdeling Noordwijkerhout Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Het facultatieve karakter van het bij nota uitbrengen van het advies van de partijraad aan de afdelingen en centrales dient gewijzigd te worden in een verplichting tot publicatie.

Toelichting:

De leden hebben recht op kennisneming van het advies op met name door hen ingebrachte wijzigingen op het ontwerp van de kandidatenlijst.

Advies hoofdbestuur:

Het advies van de partijraad behelst geen voorlopige kandidatenlijst; ook is het niet de bedoeling dat stuk voor stuk de ingediende wijzigingsvoorstellen worden besproken. Los van de eventuele aanvullende nota van het hoofdbestuur zal in de algemene vergadering verslag worden gedaan over de adviezen van de partijraad.

67. Amendement: afdeling Leidenschendam Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

De 43ste algemene vergadering van de VVD bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle,
overwegende,
- dat het bepaalde in artikel 14 lid 5 ertoe kan leiden dat een afdeling geen afvaardiging kan sturen;
- dat de kans op een dergelijke situatie niet verwaarloosbaar is omdat het veelal gaat om een handvol actieve bestuurders en leden;
- dat een afdeling(sbestuur) in deze ook een eigen verantwoordelijkheid heeft;
- dat een afdelingsreglement reeds voorziet in een vertegenwoordiging in rechte,
spreekt uit:

dat het tekstdeel van artikel 14 lid 5 van het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer te beginnen na „... vergadering” wordt gewijzigd in: „bij ontbreken van deze benoeming bepaalt het afdelingsbestuur de samenstelling van de afvaardiging. Te allen tijde is de afdeling bevoegd personen die haar in overeenstemming met het afdelingsreglement in rechte vertegenwoordigen, af te vaardigen”.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden. Het hoofdbestuur is van mening dat de ledenvergadering de afgevaardigden moet benoemen.

68. Amendement: kamercentrale 's-Gravenhage Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 15:
In plaats van partijraad dient er een verkiezingsraad te komen, zoals vervat in het huidige reglement.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden; is in strijd met de essentie van het voorstel. Zie de argumenten genoemd in punt c van de hoofdlijnen van het concept zoals opgenomen in de aanvulling op de beschrijvingsbrief in Vrijheid en Democratie van februari.

69. Amendement: kamercentrale 's-Gravenhage Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Tekst:

Artikel 16:
De algemene vergadering kan wijzigingen aanbrengen in de door de verkiezingsraad vastgestelde, volgorde met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen, zoals vervat in het huidige reglement.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden; is in strijd met de essentie van het voorstel waarin de partijraad aan de algemene vergadering adviseert en er geen verkiezingsraad is (zie ook onder 68).

70. Amendement: afdeling Leidenschendam Betreft: agendapunt 12, behandeling reglement TK

Financiële verantwoording van de penningmeester

1. ALGEMEEN

Overeenkomstig artikel 30 van de statuten van de partij wordt hierbij de rekening en verantwoording voor het in 1989 gevoerde financiële bestuur ter goedkeuring aangeboden. Voorts worden de begrotingsbedragen voor 1990 ter kennisgeving weergegeven.

Het financiële beleid in het afgelopen jaar en in 1990 is nog steeds gebaseerd op de beleidlijnen die zijn uitgezet in

het kader van de meerjarenramingen, opgenomen in de beschrijvingsbrief voor de 41e jaarlijkse algemene vergadering. Zonder beleidsingrepen zou er een jaarlijks tekort van gemiddeld f 1,4 mln. ontstaan zijn over de periode 1987-1990.

Inmiddels zijn de effecten van de genomen bezuinigingsmaatregelen en van de contributieverhoging duidelijk zichtbaar geworden.

T.o.v. een negatief exploitatiesaldo van f 536.000,— in 1988 is het exploitatie-

resultaat in 1989 positief en wel ter grootte van f 406.000,—, hetgeen slechts iets minder is dan het in de begroting 1989 voorziene overschot van f 447.000,—.

Ondanks een tumultueus politiek jaar met 2 verkiezingsacties is het gelukt om de begroting redelijk in de hand te houden.

Daarnaast zijn wij er in geslaagd om het verkiezingsfonds op peil te houden, zodat nu een reserve van ruim f 1 mln. aanwezig is voor toekomstige verkiezingsacties. Wanneer dat zal plaatsvinden kunnen wij moeilijk voorspellen, zoals ook in 1989 is gebleken.

Het is gelukt om het verkiezingsfonds op het structureel gewenste niveau te houden door een geslaagde financiële actie en door een extra dotatie uit de lopende exploitatierekening in het verkiezingsfonds te storten.

Met betrekking tot de realisatie 1989 kan worden geconstateerd dat de inkomsten ongeveer f 100.000,— gunstiger zijn uitgevallen, hetgeen met name kan worden toegeschreven aan iets hogere contributie-ontvangsten. Mede door de geslaagde financiële actie in de zomermaanden zijn de interest-ontvangsten bovendien hoger geweest dan de uitgaven hiervoor.

Met betrekking tot de lasten valt nog op te merken dat op 2 posten na de begroting voor 1989 goed is aangehouden. Het zijn met name de kantoorkosten, die met ca. f 200.000,— de begroting hebben overschreden, hetgeen voornamelijk is veroorzaakt door diverse activiteiten die feitelijk samenhangen met de beide verkiezingen.

Voor de verkiezingen moest bovendien een beroep worden gedaan op inleenschichten, omdat het niet mogelijk was met de sterk ingekrompen bezetting van het algemeen secretariaat alles op te

vangen wat ons te doen stond in deze omstandigheden.

Hier staat weer tegenover dat de opbrengst voor de propagandamaterialen ca. f 140.000,— is meegevallen.

Door het bovengenoemde positieve exploitatieresultaat in 1989 is het cumulatieve financieringsstekort in 1989 teruggebracht tot -/ f 663.000,—.

Dit betekent dat het cumulatieve financieringsstekort tot nu toe iets sneller wordt afgebouwd dan in de meerjarenraming was voorzien. Hier staat echter tegenover dat in de begroting 1990, waarbij volledig is uitgegaan van ongewijzigd beleid, het financieringsstekort slechts met een positief exploitatieresultaat van f 115.000,— wordt verminderd.

Bij ongewijzigd beleid zal vanaf 1990 het cumulatieve financieringsstekort dus beduidend minder snel worden afgebouwd.

Gezien de buitengewoon krappe financiële marges waarmee moet worden gewerkt, is het in 1990 noodzakelijk om de activiteiten van de VVD op een zeer bescheiden niveau te houden, omdat wij anders opnieuw in de gevarezone zouden geraken. Alleen al hierom zou een lichte stijging van de contributie te verantwoorden zijn en dit is des te sterker het geval, indien het voorgestelde Verenigingsplan wordt uitgevoerd.

Zelfs met de voorgestelde contributieverhoging voor 1991 blijven onze financiële marges nog bijzonder krap en blijft begrotingsdiscipline een eerste vereiste voor het hoofdbestuur.

Wij zullen derhalve onze uiterste best moeten doen de taakstellende elementen in de begroting van 1990 te realiseren en dit betreft met name de reeds genoemde post kantoorkosten.

Net zo als vorig jaar besluit ik met de conclusie: wij zijn op de goede weg, maar het blijft oppassen geblazen!

P. Ressenaar

Financieel verslag

2. BALANS (× f 1000)

	31/12/88	mutatie	31/12/89
ACTIVA			
Thorbeckehuis	730	-	730
Overige duurzame activa	100	+ 118	218
Voorraad propagandamateriaal	131	+ 1	132
Transitoria en geldmiddelen	2.994	- 273	2.674
TOTAAL	3.905	- 151	3.754
PASSIVA			
Verenigingsvermogen	- 644	+ 406	- 238
Verkiezingsfonds	1.000	+ 4	1.004
Voorziening onderhoud gebouwen	79	+ 9	88
Transitoria	3.470	- 573	2.897
TOTAAL	3.905	- 151	3.754

3. BEGROTING 1989 en 1990 en REALISATIE 1989 (× f 1000)

	BATEN		
	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Afdracht aan hb	3.122	3.214	2.820
Intrest	-	100	50
Diverse giften	10	-	10
Overige inkomsten	300	209	160
TOTAAL BATEN	3.432	3.523	3.040

	LASTEN		
	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
A. Personeelskosten	632	686	695
B. Reis- en verblijfkosten	37	46	40
C. Vergaderkosten	92	103	90
D. Huisvestingskosten	63	45	50
E. Kantoorkosten	277	488	300
F. Administratie	66	62	66
G. Partij-orgaan	700	732	700
H. Subsidies	469	459	460
I. Buitenland	85	71	85
J. AV, partijraden en kies.	95	93	100
K. Voorl. en prop.	20	73	40
L. Jongerenbeleid	9	5	9
M. Propagandamateriaal	- 60	- 201	- 60
TOTAAL LASTEN	2.485	2.662	2.575

	SALDO VAN BATEN EN LASTEN		
	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Saldo van baten en lasten	+ 947	+ 861	+ 465
Baten en lasten voorg. jaren	-	+ 44	-
Res. verkiezingsfonds	- 500	- 500	- 350
EXPLOITATIERESULTAAT	+ 447	+ 406	+ 115
CUM. FINANCIERINGSTEKORT	- 704	- 663	- 548

Realisatie 1989 = 67.222 inningen
Begroting 1990 = 62.500 inningen

4. TOELICHTING OP DE INKOMSTEN (× f 1000)

	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Aantal inningen	67.500	67.222	62.500
Totaal te verdelen afdracht	4.800	4.884	4.286
Af: aandeel V&D	803	799	705
extra afdelingen	200	187*	164
extra HB	1.158	1.258	1.100
aanvulling oc.'s	-	10	10
TE VERDELEN	2.639	2.630	2.307
Hoofdbestuur (44 %)	1.161	1.157	1.015
Kamercentrales (13 %)	343	342	300
Ondercentrales (4 %)	106	105	92
Afdelingen (39 %)	1.029	1.026	900
TOTAAL VERDEELD	2.639	2.630	2.307

* waarvan 268 bovenreglementair en 81 benedenreglementair

5. HAYA VAN SOMERENSTICHTING (× f 1000)

	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Inkomsten			
Subsidie VVD	299	297	299
Subsidie BiZa	299	300	303
Cursusbijdragen	PM	34	30
TOTAAL INKOMSTEN	598	631	632
Uitgaven			
Personeelskosten	210	210	210
Reis/Verblijf/Vergaderkosten	25	22	23
Kantoorkosten	75	82	82
Huisvestingskosten	13	13	13
Ledenadministratie	15	15	15
Kosten cursussen	50	80	80
Propaganda en publiciteit	155	154	154
Partijcommissies	50	49	50
Diversen	5	6	5
TOTAAL UITGAVEN	598	631	632

6. TOELICHTING OP DE LASTEN INZAKE DE POSTEN G en H

	G. PARTIJ-ORGAAN (× f 1000)		
	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Kosten	412	467	450
Aandeel in kosten alg. secr.	288	265	250
TOTAAL	700	732	700

H. SUBSIDIES (× f 1000)

	begroting 1989	realisatie 1989	begroting 1990
Haya van Somerenstichting	299	297	299
Teldersstichting	75	75	75
Org. Vrouwen in de VVD	65	65	65
Ver. v. Staten- en Raadsleden	8	5	-
JOVD	10	10	10
Nw. afdelingen en ondercentrales	2	2	2
Overige subsidies	10	5	9
TOTAAL	469	459	460

7. VERKIEZINGSFONDS (× f 1000)

Stand per 1/1/89	+ f 1.000
Kosten verkiezingen (Europa en Tweede Kamer)	- 1.410
Financiële actie	+ 617
Bijdrage Nordstichting	+ 297
Dotatie t.l.v. exploitatierek.	+ 500
Stand per 31/12/89	+ f 1.004

Tekst:
De 43ste algemene vergadering van de VVD bijeen op 18 en 19 mei 1990 te Zwolle, overwegende,

- dat het hoofdbestuur conform het bepaalde in artikel 16 van het concept-reglement op de kandidaatstelling voor leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ontwerp-kandidatenlijst opstelt;
- dat de afdelingen en centrales conform het bepaalde in artikel 14 van het concept-reglement wijzigingsvoorstellen kunnen indienen;
- dat de partijraad het hoofdbestuur, gelet op het bepaalde in artikel 15 van het concept-reglement, adviseert inzake de ontwerp-kandidatenlijst als bedoeld in artikel 13 alsmede inzake de conform artikel 14 ingediende wijzigingsvoorstellen;
- dat het hoofdbestuur op basis daarvan aan de algemene vergadering een definitieve kandidatenlijst eventueel met nota voorlegt;
- dat de algemene vergadering vervolgens op basis van deze uitgebreide voorbereiding de kandidatenlijst vaststelt;
- dat daarmee de samenstelling van de kandidatenlijst tot stand komt na een uitgebreide en zorgvuldige procedure;
- dat een op die lijst geplaatst lid kan uitvallen;

spreekt uit:

1. dat volstaan dient te worden met het bepaalde in artikel 17.3 van het concept-reglement, namelijk dat alle kandidaten één plaats opschuiven;
2. dat de bevoegdheid toe te kennen aan het hoofdbestuur als bedoeld in artikel 17.4 van het concept-reglement de zorgvuldige en uitgebreide procedure rond de vaststelling van de kandidatenlijst desavouert;
3. dat derhalve artikel 17.4 uit het concept-reglement dient te vervallen.

Advies hoofdbestuur:

Ontraden; het hoofdbestuur geeft er de voorkeur aan voor een dergelijk noodgeval een voorziening in het reglement op te nemen.

71. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 12, behandelingsreglement TK

Tekst:
Schrappen: artikel 17.4.

Toelichting:
Een eenmaal door de algemene vergadering vastgestelde volgorde mag niet gewijzigd worden door de partijraad, of door enig ander orgaan binnen de partij. De vaststelling van de kandidatenlijst door de algemene vergadering moet worden geëerbiedigd. Indien de volgorde door de partijraad kan worden bepaald heeft de opstelling door de algemene vergadering weinig zin.

Advies hoofdbestuur:

Zie advies bij 70.

72. Amendement: afdeling Bergen op Zoom

Betreft: agendapunt 12, behandelingsreglement TK

Tekst:
Toevoegen na „hoofdbestuur” in artikel 20: „Het hoofdbestuur doet in de eerstvolgende algemene vergadering mededeling van de beslissing c.q. handeling, met het verzoek aan de vergadering deze beslissing c.q. handeling achteraf goed te keuren”.

Toelichting:
Door artikel 20 aan te vullen met bovenstaande tekst wordt het proces van democratische besluitvorming binnen de VVD gediend. Goedkeuring door de algemene vergadering houdt in dat het hoofdbestuur juist gehandeld heeft en kan worden gedechargeerd voor de beslissing c.q. handeling.

Advies hoofdbestuur:

Overnemen.

